

- Анотације југословенских стандарда
- Анотације техничких прописа
- Позив за предлагање стручњака за чланове комисија за стандарде СЗС
- Предлози за преиспитивање југословенских стандарда
- Објављени југословенски стандарди
- Објављени технички прописи
- Актуелности

JUS информације излазе једанпут месечно.

Издаје и штампа: **Савезни завод за стандардизацију**, Београд

АНОТАЦИЈЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТАНДАРДА

Комисије за стандарде, као стручна радна тела, припремиле су следеће нацрте југословенских стандарда:

ГРУПА ЗА РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈУ

А. Из области нафтног рударства

JUS ISO 10428 Индустија нафте и природног гаса – Клипне шипке (кратке клипне шипке, глатке шипке, спојнице и спојнице–прелази) – Спецификација

Апстракт: Овај стандард дефинише захтеве за мерне карактеристике, хемијске и механичке особине и мерење клипних шипки (кратких клипних шипки, глатких шипки, спојница и спојница–прелаза) који се користе у индустрији нафте и природног гаса.

ГРУПА ЗА МАШИНСТВО

А. Из области гасних апарата

JUS EN 417 Металне боце (картуше) за течни нафтни гас за једнократну употребу са или без вентила, намењене за преносиве апарате – Производња, контрола, испитивање и обележавање

Апстракт: Овај стандард утврђује основне захтеве за материјале, производњу, контролу, испитивање и обележавање металних боца (картуша) за гас за једнократну употребу са или без вентила, намењених за преносиве апарате у складу са JUS EN 521, *Карактеристике апарата на течни нафтни гас – Преносиви гасни апарати који раде на притиску парне фазе течног гаса.* Овај стандард примењује се на картуше укупне запремине од 50 до 1000 mL, намењене пуњењу одорисаним течним нафтним гасом или стабилним смешама утечњеног угљоводоничног гаса са пропаном и/или метилацетиленом под притиском, пуњења које не прелази 12 bar на 50 °C.

Б. Из области ситног алата

JUS ISO 1173 Алати за вијке и навртке – Спојна стабла одвијача за ручно и машинско окретање и спољни делови – Мере, испитивање обртним моментом

Апстракт: Овај међународни стандард утврђује мере и начин испитивања обртним моментом спојних стабала одвијача за ручно и машинско окретање као и погонских вретена машина са погонским навојем.

JUS ISO 15600 Алати за лив – Топлотне изолационе плоче за ливење убризгавањем

Апстракт: Овај међународни стандард даје основне мере и толеранције, у милиметрима, типова А и В топлотних изолационих плоча за ливење пластике и гуме.

ГРУПА ЗА ХЕМИЈУ И ХЕМИЈСКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

А. Из области текстила

JUS ISO 4916 Текстил – Врсте шавова (типови шавова) – Класификација и терминологија

Апстракт: Овим међународним стандардом класификују се, илуструју и означавају различите врте шивених шавова. Стандард није намењен да буде свеобухватан, већ да илуструје један број најчешће коришћених типова шавова. Применљив је на шавове који се најчешће користе у одевној индустрији. Све илустрације приказују само попречни пресек конфигурације материјала.

Б. Из области текстилних подних облога

JUS ISO 2094 Текстилне подне облоге – Одређивање губитка дебљине под динамичким оптерећењем

Апстракт: Овим међународним стандардом утврђује се метода одређивања губитка дебљине текстилних подних облога под динамичким оптерећењем. Примењива је за све типове подних облога са површином једнаком по висини и конструкцији. Не односи се на остале текстилне подне облоге, осим ако се површине различитих дебљина или конструкција могу одвојено испитивати.

JUS ISO 3415 Текстилне подне облоге – Одређивање губитка дебљине после краткотрајног излагања умереном статичком оптерећењу

Апстракт: Овим међународним стандардом утврђује се метода одређивања губитка дебљине текстилних подних облога после краткотрајног умереног статичког оптерећења и намењена је симулирању притиска који врши нога од столице у краткотрајном временском периоду. Применљива је на све текстилне подне облоге једнаке

дебљине и конструкције. Није применљива на друге текстилне подне облоге осим ако површине различитих дебљина или конструкција могу бити посебно испитане.

JUS ISO 3416 Текстилне подне облоге – Одређивање губитка дебљине после дуготрајног излагања тешком статичком оптерећењу

Апстракт: Овим међународним стандардом утврђује се метода одређивања губитка дебљине текстилних подних облога после дуготрајног излагања тешком статичком оптерећењу. Применљива је на све текстилне подне облоге једнаке дебљине и конструкције. Није применљива на друге подне облоге осим ако површине различитих дебљина или конструкција могу бити посебно испитане.

В. Из области пластичних маса

JUS ISO 75-2 Пластичне масе – Одређивање температуре угиба под оптерећењем – Део 2: Пластичне масе и ебонит

Апстракт: Овим делом ISO 75 утврђују се три методе одређивања температуре угиба под оптерећењем (напон савијања) пластичних маса и ебонита (вулканизоване гуме). Метода А користи површински напон од 1,80 МПа, метода В користи површински напон од 0,45 МПа и метода С користи површински напон од 8,00 МПа. Епрувете се испитују у правцу ширине и по висини (дебљини).

JUS ISO 75-3 Пластичне масе – Одређивање температуре угиба под оптерећењем – Део 3: Термореактивни ламинати високе чврстоће и пластичне масе ојачане дугим влакнима

Апстракт: Утврђује се метода одређивања температуре угиба под оптерећењем (напон савијања) термореактивних ламината високе чврстоће и пресоване пластичне масе ојачане дугим влакнима : оптерећење које се користи није стално већ функција (1/10) основног или утврђеног оптерећења. То омогућава да се метода примени и на материјале широког опсега чврстоће и модула савијања.

JUS ISO 295 Пластичне масе – Израда епрувета од термореактивних маса пресовањем

Апстракт: Утврђују се општи принципи за израду епрувета од термореактивних маса пресовањем, под притиском и температуром, ради остваривања упоредних извештаја из

различитих организација за испитивање. Применљив је само на термореактивне материјале на бази фенолних, аминопласта, меламинофенолних и епоксидних маса и незасићених полиестера.

JUS ISO 527-1 Пластичне масе – Одређивање затезних својстава –
Део 1: Општи принципи

Апстракт: Утврђују се принципи одређивања затезних својстава пластичних маса и пластичних композитних материјала под дефинисаним условима. Дефинисано је неколико различитих типова епрувета, које одговарају различитим типовима материјала. Методе се користе за истраживање понашања епрувета при затезању и за одређивање затезне чврстоће, затезног модула и других аспеката односа напон затезања/релативна деформација под дефинисаним условима. Такође су утврђене мере епрувета којима се даје предност.

JUS ISO 527-2 Пластичне масе – Одређивање затезних својстава –
Део 2: Услови испитивања пластичних маса добијених пресовањем и екструзијом

Апстракт: Утврђују се услови испитивања затезних својстава различитих пластичних маса добијених пресовањем и екструзијом, заснованих на општим принципима датим у ISO 527–1. Методе се примењују на следеће материјале: круте, полукруте пресоване термопластичне материјале, термореактивне материјале и полимере термотропних течних кристала.

JUS ISO 527-3 Пластичне масе – Одређивање затезних својстава –
Део 3: Услови испитивања фолија и плоча

Апстракт: Утврђују се услови одређивања затезних својстава пластичних фолија или плоча чија је дебљина мања од 1 mm, заснованих на општим принципима датим у Делу 1.

JUS ISO 527-4 Пластичне масе – Одређивање затезних својстава –
Део 4: Услови испитивања пластичних композитних материјала ојачаних изотропним и ортотропним влакнима

Апстракт: Утврђују се услови испитивања за одређивање затезних својстава пластичних композитних материјала ојачаних изотропним и ортотропним влакнима. Специфицирани су материјали за употребу као и производи од тих материјала. Утврђене методе се примењују са коришћењем епрувета добијених машинском обрадом из испитних плоча или са производа.

JUS ISO 527-5 Пластичне масе – Одређивање затезних својстава – Део 5: Услови испитивања пластичних композитних материјала ојачаних једносмерним влакнима

Апстракт: Утврђују се услови испитивања за одређивање затезних својстава пластичних композитних материјала ојачаних једносмерним влакнима. Дата је погодна метода за системе полимерних матрица ојачаних једносмерним влакнима. Пгодна метода за композите термопластичним и термореактивним матрицама укључујући и препрег. ојачања обухватају угљенична влакна, стаклена влакна, араמידна влакна и др. Такође је метода погодна за материјале ојачане вишесмерним влакнима. Метода користи употребу једне од два типа различитих епрувета у зависности од правца примењеног напона који зависи од правца влакана.

Г. Из области пластичних цеви

JUS ISO 7370 Цеви и фитинзи од термореактивних пластичних маса (GRP) ојачаних стакленим влакнима – Називни пречници, утврђени пречници и стандардне дужине

Апстракт: Утврђују се називни пречници, унутрашњи или спољашњи пречници за цеви и фитинге и стандардне дужине цеви, од термореактивних пластичних маса ојачаних стакленим влакнима. Примењују се на округле (кружне) цеви произведене од термореактивне смоле са влакнастим ојачањем са или без агрегата. Примењују се и на цеви са и без термопластичног одливка.

Д. Из области медицинске опреме — опреме за трансфузију и инфузију

JUS ISO 1135-1 Трансфузиона опрема за медицинску употребу – Део 1: Стаклене боце за трансфузију, затварачи и поклопци

Апстракт: Утврђују се димензије и захтеви за типове боца за трансфузију за употребу у медицини. Циљ стандарда је спецификација квалитета материјала и карактеристика материјала за опрему при трансфузији, унифицирање термина и означавање ТЕ опреме. Утврђују се захтеви применљиви на стерилизацију боца.

JUS ISO 1135-3 Трансфузиона опрема за медицинску употребу – Део 3: Сетови за узимање крви

Апстракт: Утврђени су захтеви за типове сетова за узимање крви за медицинску употребу, како би се обезбедила функционална и уједначена примена трансфузионе опреме. Материјали и ком-

поненте од којих су сачињени сетови проверавају се применом различитих метода испитивања (тип испитивања), а поред тога испитивања се обављају пре издавања партије готових сетова. Утврђују се спецификације у вези са квалитетом и перформансама материјала и универзална презентација рокова и намене опреме.

JUS ISO 1135-4 Трансфузиона опрема за медицинску употребу – Део 4:
Трансфузиони сетови за једнократну употребу

Апстракт: Утврђују се захтеви за трансфузионе сетове за једнократну употребу за коришћење у медицини, како би се обезбедила њихова усклађеност са контејнерима за крв као и са интравенозном опремом. Утврђују се захтеви за уређаје улазног дела за ваздух који се користе за чврсте контејнере за крв, спецификације које се односе на квалитет и карактеристике материјала који се користе код трансфузионих сетова као и означавање компоненти трансфузионих сетова.

JUS ISO 8536-4 Инфузиона опрема за медицинску употребу – Део 4:
Инфузиони сетови за једнократну употребу са гравитационим пуњењем

Апстракт: Утврђују се захтеви за инфузионе сетове за једнократну употребу са гравитационим пуњењем за медицинску употребу, као и њихова усклађеност са контејнерима за инфузионе растворе и интравенозну опрему. Дате су спецификације које се односе на квалитет и карактеристике материјала који се користе код инфузионих сетова, као и означавање компоненти инфузионих сетова.

ГРУПА ЗА БЕЗБЕДНОСТ, ЗАШТИТУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

А. Из области квалитета ваздуха

JUS H.Z1.307 Квалитет ваздуха – Ваздух амбијента – Одређивање количине таложних честица методом плочица за таложeње

Апстракт: Предмет стандарда је опис опреме за сакупљање честица из ваздуха на отвореном простору, као и начин одређивања масе тих честица. Метода је погодна за праћење епизодних загађења у близини депонија термоелектрана, у близини цемента или површинских копова и јаловишта.

ГРУПА ЗА ЕЛЕКТРОНИКУ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

A. Из области електромеханичких саставних делова за електронске уређаје

JUS
IEC 60512-6-5 Електромеханички саставни делови за електронске уређаје
– Основни поступци испитивања – Део 6: Испитивања динамичким напрезањима – Одељак 5: Поступак 6e: Случајне вибрације

Апстракт: Овај стандард дефинише методу испитивања која је намењена за оцену способности саставних делова да издржавају специфициране строгиости случајних вибрација.

JUS
IEC 60512-11-7 Електромеханички саставни делови за електронске уређаје
– Основни поступци испитивања и методе мерења – Део 11: Климатска испитивања – Одељак 7: Поступак 11g: Испитивање корозије убацивањем мешавине гаса

Апстракт: Овај стандард дефинише стандардну методу испитивања за оцену ефеката контролисане атмосфере загађене гасовима при веома ниској концентрацији на електричним контактима и спојевима.

JUS
IEC 60512-12-6 Електромеханички саставни делови за електронске уређаје
– Основни поступци испитивања и методе мерења – Део 12: Испитивања лемљења – Одељак 6: Поступак 12f: Заптивеност на флуks и растворе за чишћење код групног лемљења

Апстракт: Овај стандард дефинише стандардну методу испитивања за оцену ефикасности заптивања саставног дела на флуks и растворе за чишћење у току процеса групног мерења.

JUS
IEC 60512-19-3 Електромеханички саставни делови за електронске уређаје
– Основни поступци испитивања и методе мерења – Део 19: Испитивања отпорности према хемикалијама – Одељак 3: Поступак 19c: Отпорност према течностима

Апстракт: Овај стандард дефинише стандардну методу испитивања за оцену ефеката случајног излагања течностима и мазивима електричних контаката компонената.

Б. Из области примене статистичких метода

JUS ISO 5725-1 Тачност (истинитост и прецизност) мерних метода и резултата – Део 1: Општи принципи и дефиниције

Апстракт: У овом стандарду су скицирани општи принципи које треба разумети када се оцењује тачност (истинитост и прецизност) мерних метода и резултата. Стандард дефинише термине који описују могућност мерне методе да дâ истинит и прецизан резултат.

JUS ISO 5725-2 Тачност (истинитост и прецизност) мерних метода и резултата – Део 2: Основна метода за одређивање поновљивости и репродуцибилности стандардне мерне методе

Апстракт: У овом стандарду дат је детаљни практични опис основне методе за рутинско коришћење у оцењивању прецизности мерних метода. Стандард даје упутство за све особље које се бави пројектовањем, извођењем или анализирањем резултата мерења за оцењивање прецизности.

JUS ISO 5725-3 Тачност (истинитост и прецизност) мерних метода и резултата – Део 3: Средње мере прецизности стандардне мерне методе

Апстракт: У овом стандарду су специфициране четири мере средње прецизности због промена фактора (време, калибрација, оператор и опрема) у условима мерења у лабораторији. Ове средње мере могу се оценити експериментом у специфичној лабораторији или међулабораторијским експериментом.

JUS ISO 5725-4 Тачност (истинитост и прецизност) мерних метода и резултата – Део 4: Основне методе за одређивање истинитости стандардне мерне методе

Апстракт: У овом стандарду су дате основне методе за оцењивање биаса мерне методе и лабораторијског биаса када се примењује стандардизована мерна метода. Стандард се може применити само ако се прихваћена референтна вредност може успоставити као конвенционална истинита вредност.

*Нацрти југословенских стандарда могу се прибавити у Савезном заводу за стандардизацију, Београд, Кнеза Милоша 20. Своје примедбе и предлоге у вези са горњим нацртима можете доставити у року од **60 дана** Савезном заводу за стандардизацију (закључно са **2002-05-15**).*

**ПОЗИВ ЗА ПРЕДЛАГАЊЕ СТРУЧЊАКА ЗА ЧЛАНОВЕ
КОМИСИЈА ЗА СТАНДАРДЕ СЗС**

На основу члана 5. Уредбе о начину израде, утврђивања и доношења југо–словенских стандарда (“Службени лист СРЈ”, бр. 4/97) моле се заинтересована предузећа и друге организације и заједнице, организације потрошача и корисника услуга да у циљу припремања предлога југословенских стандарда предложе Савезном заводу за стандардизацију, одговарајућој групи, Београд, Кнеза Милоша 20, своје стручњаке за учешће у раду следећих комисија:

ГРУПА ЗА ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

**Комисија за стандарде из области телекомуникација и размене
информација међу системима – KSI 1/06**

Образује се Комисија Савезног завода за стандардизацију за израду и доношење југословенских стандарда из области телекомуникација и размене информација међу системима, KSI 1/06.

Предмет рада Комисије је припрема југословенских стандарда из области телекомуникација који се односе на размену информација међу отвореним системима укључујући системске функције, процедуре и параметре и уређаје, као и услове у којима се користе. Стандардима су обухваћени нижи слојеви који подржавају сервисе из физичког слоја, слоја линка за податке, слојева мреже и слоја транспорта, укључујући приватне мреже са интегрисаним сервисима, као и горње слојеве који подржавају протоколе и сервисе из слоја апликације.

У оквиру сарадње са Међународним здруженим техничким комитетом за информациону технологију ISO/IEC JTC 1, Комисија прати рад и учествује у раду поткомитета SC 06, *Telecommunications and Information Exchange Between Systems* (Телекомуникације и размена информација међу системима).

Трошкове доласка чланова на састанак Комисије (пут, смештај) носе њихове радне организације.

Позивају се заинтересовани да своје пријаве доставе Савезном заводу за стандардизацију, Групи за информационе технологије, најкасније до **15. маја 2002. године**. Особа за контакт је Јасминка Ковачевић–Бошњак, тел. 361–32–45, локал 173.

**Комисија за стандарде из области софтверског и системског
инжењеринга – KSI 1/07**

Образује се Комисија Савезног завода за стандардизацију за израду и доношење југословенских стандарда из области софтверског и системског инжењеринга, KSI 1/07.

Предмет рада Комисије је припрема југословенских стандарда из области софтверског и системског инжењеринга који се односе на стандардизовање поступака, алата и техничких средстава за подршку у пројектовању софтверских производа и система, који су предмет рада ISO/IEC JTC 1, а не обухватају алате и техничка средства које је JTC 1 доделио другим поткомитетима.

У оквиру сарадње са Међународним здруженим техничким комитетом за информациону технологију ISO/IEC JTC 1, Комисија прати рад и учествује у раду поткомитета SC 07, *Software and System Engineering* (Софтверски и системски инжењеринг).

Трошкове доласка чланова на састанак Комисије (пут, смештај) носе њихове радне организације.

Позивају се заинтересовани да своје пријаве доставе Савезном заводу за стандардизацију, Групи за информационе технологије, најкасније до **15. маја 2002. године**. Особа за контакт је Мирослава Филиповић, тел. 361–32–45, локал 173.

ОБЈАВЉЕНИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТАНДАРДИ

"Службени лист СРЈ", бр. 1/02.

Ознака JUS/Год.	Бр. страна	Назив
		ГРАНА Е ПОЉОПРИВРЕДА, ПРЕХРАМБЕНА И ДУВАНСКА ИНДУСТРИЈА
		Главна група Е.А
		Основни и општи стандарди за грану пољопривреде, прехранбене и дуванске индустрије
JUS ISO 3972:2002	10	Сензорске анализе – Методологија – Метода утврђивања осећаја укуса (Е.А8) (Идентичан са ISO 3972:1991)
JUS ISO 4120:2002	10	Сензорске анализе – Методологија – Тест троугла (Е.А8) (Идентичан са ISO 4120:1983)
JUS ISO 4121:2002	12	Сензорске анализе – Методологија –

		Процењивање прехранбених производа помоћу метода скала (E.A8) (Идентичан са ISO 4121:1987)
JUS ISO 5496:2002	18	Сензорске анализе – Методологија – Иницирање и обука оцењивача у откривању и препознавању мириса (E.A8) (Идентичан са ISO 5496:1992)
JUS ISO 6564:2002	12	Сензорске анализе – Методологија – Методе профилисања укуности (E.A8) (Идентичан са ISO 6564:1985)
JUS ISO 6658:2002	28	Сензорске анализе – Методологија – Опште упутство (E.A8) (Идентичан са ISO 6658:1985)
JUS ISO 8587:2002	14	Сензорске анализе – Методологија – Класирање у низу (E.A8) (Идентичан са ISO 8587:1988)
JUS ISO 8588:2002	13	Сензорске анализе – Методологија – Тест "А" – није "А" (E.A8) (Идентичан са ISO 8588:1987)

**ГРАНА Н
ХЕМИЈСКА ИНДУСТРИЈА**

Главна група Н.З		Разни стандарди из области хемијске индустрије
JUS ISO 11969:2002	13	Квалитет воде – Одређивање садржаја арсена – Метода атомскоапсорпционе спектрометрије (поступак хидрирања) (Н.З1) (Идентичан са ISO 11969:1996)

**Обавештавамо вас да можете наручити најновија издања
Савезног завода за стандардизацију**

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујемо:	цена	комада
1. JUS Каталог на компакт—диску	2.394,00 динара	_____
2. JUS Билтен (годишња претплата)	1.400,00 динара	_____
Појединачна цена (двоброј)	260,00 динара	_____

У цену нису урачунати порез на промет и поштански трошкови.

Плаћање се врши према издатој профактури на жиро рачун
бр. 40818–845–0–614.

Поручилац _____

Адреса _____

Ул. _____ бр. _____ тел. _____

(М.П.)

Потпис поручиоца

У _____ 2002. г. _____

Наруџбенице слати на адресу Савезног завода за стандардизацију (СЗС)

Београд, Кнеза Милоша 20, поштански фах 609

Телефон: (011) 361–73–61, телефакс: (011) 361–74–28

Савезни завод за стандардизацију издаје информативно гласило JUS информације, које доставља корисницима, по један примерак бесплатно. Молимо вас да ваше сараднике на адекватан начин обавестите о свим активностима које ово гласило објављује, а посебно чланове комисија СЗС из ваше организације.

YU ISSN 0353-8524

Савезни завод за стандардизацију

Београд, Кнеза Милоша 20, пошт. фах бр. 609

Телефон: 361-32-45

Телефакс: (011) 361-74-28

E-mail: jus@szs.sv.gov.yu

www.jus.org.yu

Стандардотека Савезног завода за стандардизацију

Кнеза Милоша 20

Телефон: 361-73-56

Продаја југословенских стандарда

Телефон: 361-73-61
